

TECHNICKÁ NORMALIZÁCIA

Ing. Božena Tušová, Slovenská spoločnosť pre technickú normalizáciu

V tomto príspevku si Vám dovoľím poskytnúť dôležité informácie z oblasti technickej normalizácie. Technická normalizácia prispieva k zvyšovaniu efektívnosti hospodárstva, vytvára predpoklady pre medzinárodnú špecializáciu, koordináciu a vedecko-technickú spoluprácu. Je významným nástrojom podpory fungovania slobodného pohybu tovaru a konkurencieschopnosti európskeho priemyslu. Technické normy výrazným spôsobom uľahčujú dodávateľsko-odberateľské vzťahy vo väčšine oblastí hospodárskeho života (ak existujú v príslušnej oblasti technické normy, je možné sa na ne v zmluvných vzťahoch odvolať bez nutnosti vypracovania podrobných špecifikácií), znižujú výrobné náklady (normalizované súčasti, diely a agregáty možno vyrábať hromadne) a v neposlednom rade stanovujú základné požiadavky na kvalitu a bezpečnosť výrobkov, ktorých splnenie je v súčasnej dobe nutným predpokladom pre umiestnenie výrobkov na jednotný vnútorný trh Európskej únie (ďalej len „EÚ“). Funkciou národného normalizačného orgánu (ďalej len „NNO“) vo vzťahu k normalizačnej činnosti na národnej, medzinárodnej i európskej úrovni na Slovensku vykonával do roku 2013 Slovenský ústav technickej normalizácie (ďalej SÚTN). V súčasnosti štátnu politiku, koncepčné záležitosti a výkon NNO vykonáva Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (ďalej len ÚNMS SR). Úlohou NNO je tvoriť, schvaľovať, vydávať a distribuovať slovenské technické normy (ďalej len „STN“) a sprístupňovať STN a technické normy iných normalizačných organizácií verejnosti. Ako člen európskych (Európsky výbor pre normalizáciu – CEN, Európsky výbor pre normalizáciu v elektrotechnike – CENELEC a Európsky inštitút pre telekomunikačné normy – ETSI) a medzinárodných normalizačných organizácií (Medzinárodná organizácia pre normalizáciu – ISO a Medzinárodná elektrotechnická komisia – IEC) sa NNO zapája aj do tvorby európskych a medzinárodných noriem.

1. Čo sú technické normy?

Technické normy sú dokumentované dohody, ktoré pre všeobecné a opakované použitie poskytujú pravidlá, smernice, pokyny alebo charakteristiky činností alebo ich výsledky, ktoré zabezpečujú, aby materiály, výrobky, postupy a služby vyhovovali danému účelu. V dnešnej spoločnosti sú technické normy kvalifikované odporúčania, nie povinné nariadenia. Ich používanie je dobrovoľné, avšak všestranne výhodné.

Na čo technické normy slúžia?

- Sú nevyhnutnou podmienkou pre voľný obeh tovaru a služieb najmä v EÚ.
- Slúžia ako referenčná úroveň zameraná na zhodnotenie kvality výrobku alebo služby.
- Stanovujú kritériá bezpečnosti.
- Podporujú vyrovnaný vzťah (súlad) medzi kvalitou a nákladmi.
- Sú často záväzné v obchodných zmluvách medzi dodávateľom a odberateľom.
- Môžu byť povinne vyžadované v prípade obstarávania.
- Stávajú sa efektívnym nástrojom konkurenčného boja v hospodárskej súťaži.
- Chránia životné prostredie a dbajú na ochranu zdravia.
- Umožňujú vzájomnú podporu/vzájomný súlad životného prostredia a konkurencie-schopnosti.
- Chránia tak spotrebiteľov, ako aj výrobcu.
- Zabezpečujú efektívnu výrobu.
- Zaisťujú previazanosť medzi výrobkami a službami.
- Sú efektívnym nástrojom hospodárskej súťaže.
- Umožňujú prijímať vyspelé technické riešenia, bez ohľadu na rozdielnu technickú úroveň účastníkov trhu.
- Reflektujú výsledky vývoja a výskumu.
- Jednotné európske a medzinárodné technické normy sú jednou z nevyhnutných podmienok pre voľný obeh tovaru a služieb najmä v EÚ, sú spoločnou rečou obchodu.

Technické normy pomáhajú vytvárať spoločné riešenia.

S produktami založenými na technických normách sa stretávame každodenne, bez toho aby sme si to možno uvedomovali, a v podnikaní či obchodovaní sa bez nich prakticky nezaobídeme. Vďaka normám je naša bývanie pohodlnejšie, domáce spotrebiče spoľahlivejšie a hračky našich detí bezpečnejšie.

Čo sa rozumie pod pojmom slovenská technická norma (STN)?

STN je každá pôvodná slovenská technická norma, ktorá sa môže vytvárať iba v oblastiach, v ktorých neexistujú normy európske alebo medzinárodné a je označená STN. Každá európska či medzinárodná norma (označená napr. EN, ETSI, ISO, IEC), ktorá sa preberá do sústavy slovenských noriem, sa stáva slovenskou technickou normou a je označená napr. STN EN, STN ISO, STN EN ISO, STN IEC, STN ETS (napr. STN EN 1159-3, STN EN ISO 17034, STN EN ISO 9001, STN IEC 60050-161, STN ETS 300 007), STN EN ISO/IEC 11172-1.

Súčasne s jej vydaním sa rušia prekonané či konfliktné pôvodné slovenské technické normy - napr. Prevzatím EN ISO 9000 do sústavy národných noriem bola vydaná STN EN ISO 9000 Systémy manažérstva kvality. Základy a slovník (ISO 9000: 2015). Pre informáciu STN tvoria iba max 2 % z celkovej ročnej produkcie technických noriem v Slovenskej republike.

2. Ako sa tvoria normy?

Tvorba pôvodných slovenských technických noriem je na národnej úrovni prakticky potlačená, pretože SR ako člen EÚ musí povinne preberať európske normy a rušiť existujúce národné normy, ktoré by mohli obsahovať rozporné požiadavky. Zjednodušene možno postup tvorby každej slovenskej technickej normy popísať v nasledujúcich 6 krokoch.

Návrh na tvorbu normy

Námet na spracovanie slovenskej technickej normy môže podať ktokoľvek. Prostredníctvom ÚNMS SR môže navrhnúť aj spracovanie európskej alebo medzinárodnej normy.

Posúdenie návrhu

V SR je návrh posudzovaný v príslušnej národnej Technickej normalizačnej komisii (TNK).

Spracovanie návrhu normy

Prvý návrh pôvodnej STN vypracuje dohodnutý spracovateľ. Prvý návrh európskej alebo medzinárodnej normy je tvorený v pracovnej skupine, do ktorej môžu byť delegovaní prostredníctvom ÚNMS SR odborníci z SR.

Pripomienkovanie návrhu normy

Postupné návrhy pôvodných STN aj návrhy európskych a medzinárodných noriem sa prerokovávajú v TNK, v ktorých sú zastúpené všetky záujmové skupiny, a to najmä výrobcovia (ako veľké firmy, tak aj zástupcovia stredných a malých podnikov), spotrebitelia, obchodné organizácie, školy, verejná správa, výskum a pod. Spoločným cieľom je dosiahnutie zhody o užitočnosti navrhovaného riešenia pre všetky zúčastnené krajiny, teda aj pre SR.

Hlasovanie o návrhu normy, schválenie návrhu normy

Návrhy európskych noriem sa schvaľujú v európskych organizáciách vážnym hlasovaním, ktoré v podstate vyjadruje hospodársku významnosť členských krajín CEN a CENELEC. Ak je výsledok hlasovania 71 % kladných stanovísk, je návrh schválený a členské krajiny musia príslušnú európsku normu zaviesť do 6 mesiacov do svojich sústav národných noriem. V ISO a IEC je na schválenie potreba 75 % kladných stanovísk z hlasujúcich členov.

Prevzatie európskej alebo medzinárodnej normy, schválenie pôvodnej STN, vydanie normy

Povinnosťou ÚNMS SR, ako riadneho člena európskych normalizačných komisií, je zabezpečiť zavedenie všetkých európskych noriem do sústavy STN a zrušenie tých národných noriem, ktoré sú s európskymi v rozpore. Tento proces prebieha rôznymi spôsobmi, predovšetkým v závislosti na charaktere problematiky a okruhu potenciálnych záujemcov, resp. užívateľov normy.

V každom prípade sa európskej norme udeľuje status slovenskej národnej normy, a to buď:

- prevzatím prekladom, tj. vydaním STN, obsahujúcej národnú titulnú stranu, národný predhovor, úplný preklad originálu preberanej normy a národnú prílohu (ak je potrebná) alebo
- prevzatím originálu, tj. vydaním STN obsahujúcej národnú titulnú stranu, národný predhovor, prelať anglickej, popr. anglickej a francúzskej verzie preberanej normy a národnej prílohy (ak je potrebná) alebo
- prevzatím schválením na priame používanie oznámením vo Vestníku, tj. "vydaním" košielky so slovenským názvom a označením prevzatej normy, do ktorej je vložený anglický originál preberanej normy.

Celková doba potrebná k vypracovaniu európskej alebo medzinárodnej normy je v priemere tri roky.

Kto vytvára európske a medzinárodné normy?

Experti zo SR, ktorí reprezentujú NNO (v SR je to ÚNMS SR) v technických komisiách (pracovných orgánoch) európskych a medzinárodných normalizačných organizácií. Musia návrhy európskych a medzinárodných noriem na národnej úrovni prerokovať, a to predovšetkým s členmi národných technických komisií (v SR sú to TNK) tak, aby výsledok čo najviac vyhovoval aj národným potrebám. SR je plnoprávnym členom Európskeho výboru pre normalizáciu (CEN) od roku 2002 a Európskeho výboru pre normalizáciu v elektrotechnike (CENELEC) od roku 2003, členom Európskeho ústavu pre telekomunikáciu (ETSI) je SR už od roku 1993. Od tejto doby má za povinnosť prevziať všetky európske normy do svojej národnej sústavy, ale súčasne má právo aj povinnosť zúčastniť sa aktívne tvorby európskych noriem. Ďalej je ÚNMS SR ako NNO plnoprávnym členom Medzinárodnej organizácie pre normalizáciu (ISO) a Medzinárodnej elektrotechnickej komisie (IEC). Hlavným cieľom týchto organizácií je prispievať tvorbou medzinárodných alebo európskych noriem, ktoré sú dobrovoľné, k odstraňovaniu technických prekážok obchodu. V oblasti ochrany verejného záujmu je osobitne dôležité sústrediť sa pri tvorbe noriem na problémy starých ľudí a ľudí s postihnutím, ochranu spotrebiteľa, bezpečnosť pri práci, na pracovné podmienky a tvorbu noriem na služby, priority tie, ktoré podporujú logistiku slobodného pohybu tovaru. V oblasti podpory vzdelávania a inovácií je potrebná aktívna spolupráca so strednými školami a univerzitami a presadzovanie normalizácie do učebných osnov.

3. Ako sa zapojiť do tvorby technických noriem?

V zásade sú možné tri spôsoby:

Prostredníctvom spracovateľa úlohy plánu technickej normalizácie, tj. osoby, ktorá je v tomto pláne uvedená, a to pri :

- úlohách na prevzatie európskych a medzinárodných noriem STN,
- úlohách spolupráce pri tvorbe európskych a medzinárodných noriem.
- jednotlivých konkrétnych úlohách tvorby pôvodných STN.

Plán technickej normalizácie môžu záujemcovia nájsť vo Vestníku ÚNMS SR. Tu uvedený spracovateľ normalizačnej úlohy na základe prejavenej záujmu zašle potrebné dokumenty a vysporiada aj prípadné pripomienky. Tento spôsob je vhodný pre osoby, ktoré sa zaujímajú o tvorbu vybraných noriem (normy) alebo o účasť pri tvorbe európskych, prípadne medzinárodných noriem (normy), vytváraných konkrétnym pracovným orgánom (technická komisia -TC, subkomisie - SC) európskych a medzinárodných normalizačných organizácií.

Prostredníctvom členstva v príslušnej Technickej normalizačnej komisii (TNK).

V TNK sa prerokujú ako návrhy európskych a medzinárodných noriem, tak i pôvodných STN, návrhy európskych a medzinárodných noriem v priebehu ich tvorby vrátane následného prevzatia do STN. Tento spôsob účasti pri tvorbe noriem je vhodný pre tých, ktorí majú záujem na širšom spektre normalizačných prác, vymedzených oblastí pôsobnosti príslušnej TNK.

Pripomienkovaním návrhov európskych noriem v etape tzv. Verejného pripomienkovania. Tento spôsob je obmedzený na jednu konkrétnu etapu tvorby európskych noriem (anglicky Public Enquiry).

4. Čo sú Technické normalizačné komisie (TNK)?

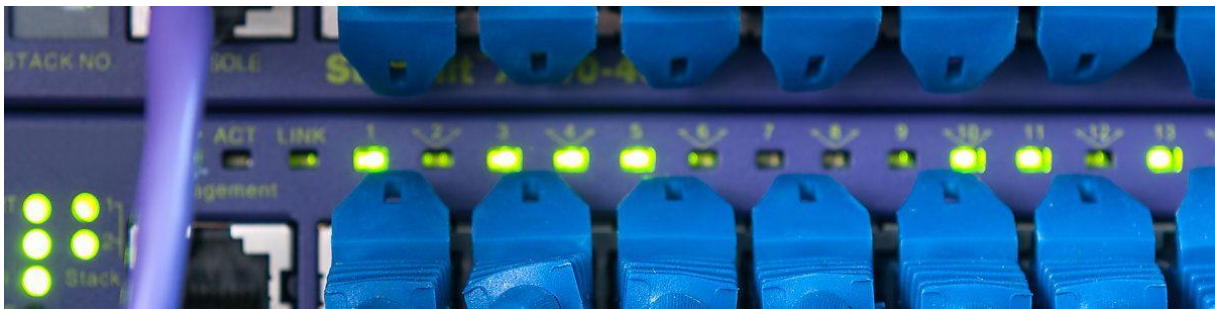
TNK sú odbornými poradnými orgánmi. Ich úlohou je komplexne posudzovať problematiku normalizácie vo vymedzenom rozsahu odboru ich pôsobnosťou, zaujať k nej odborné stanoviská a navrhovať príslušné riešenia. TNK plnia v štruktúre národnej normalizácie rovnakú úlohu aj ako pracovné orgány (technické komisie-TC a subkomisie-SC) medzinárodných, európskych a zahraničných normalizačných organizácií. TNK posudzujú, prerokujú a spracovávajú návrhy národných, európskych a medzinárodných noriem, popr. návrhy na vypracovanie iných normalizačných úloh a projektov. Sledujú a priebežne analyzujú priebeh a výsledky európskej a medzinárodnej normalizácie. Prístup k nim je otvorený.

Prečo je dobré pracovať v Technických normalizačných komisiách?

Len v priebehu tvorby novej normy je možné ovplyvniť jej obsah. Po ukončení pripomienkového konania a vydania normy je nutné všetky parametre akceptovať. V technických komisiách sú menovaní zástupcovia všetkých záujmových skupín, a to najmä výrobcovia, spotrebitelia a užívatelia, obchodné organizácie, školy, verejná správa, odborníci z oblasti vedy a výskumu, mimovládne organizácie apod.

Aktívna účasť v Technických normalizačných komisiách prináša členom:

- aktuálne informácie o tom, čo sa deje v ich záujmovom odbore,
- prostredníctvom návrhu noriem možno efektívne sledovať a ovplyvňovať technický vývoj,
- prehľad o najnovších trendoch a novinkách na trhu,
- spolupodieľanie sa na tvorbe medzinárodných a európskych noriem a tým vytvárať kvalitne, transparentne a efektívne hospodársku spoluprácu v Európe a po celom svete.

5. Sú slovenské technické normy v SR záväzné? A ako je to vo svete?

Nie sú záväzné, rovnako tak ako všade inde vo svete. Novela zákona č. 264/1999 Z.z. výslovne uvádza, že slovenská technická norma nie je všeobecne záväzná. Z toho vyplýva, že STN nie sú považované za právne predpisy a nie je stanovená povinnosť ich dodržiavania.

Rovnako ako všade inde vo svete však existujú prípady, že povinnosť dodržiavať požiadavky uvedené v slovenských technických normách vyplýva z iného právneho aktu, ako je:

- právny predpis (napr. Právny poriadok Slovenskej republiky obsahuje rad predpisov, ktoré stanovujú priamo alebo nepriamo povinnosť riadiť sa technickými normami. Preto sa odporúča, aby všetky podniky vo vlastnom záujme dodržiavali najmä tie ustanovenia STN, ktoré sa týkajú ochrany oprávneného záujmu, tj. záujem na ochrane života, zdravia a bezpečnosti ľudí a zvierat, majetku a životného prostredia),
- zmluva,
- pokyn nadriadeného,
- rozhodnutia správneho orgánu.

Copyright

Normy sa nedajú vyvíjať bez značnej investície zdrojov do odborných znalostí, konzultácií, administratívy, prekladu atď. Preto nie je finančne možné, aby boli normy prístupované bezplatne. Členovia CEN a CENELEC navyše závisia od príjmu, ktorý prinášajú predajom noriem. Preto sa značná pozornosť venuje ochrane autorských práv noriem a iných produktov. Zainteresované strany môžu používať dokumenty chránené autorskými právami CEN-CENELEC na komerčné účely po

dohode s CEN a CENELEC a za určitých podmienok. Autorské práva na európske normy vlastní CEN, CENELEC a ETSI a tieto s odvolaním sa na Bernskú dohodu o ochrane duševného vlastníctva stanovili vo svojich vnútorných predpisoch podmienky, za ktorých môžu členské NNO tieto európske normy využívať na národnej úrovni.

Normy a legislatíva

Používanie technických noriem je založené na zásade dobrovoľnosti. Z tejto zásady vychádza aj slovenská právna úprava v oblasti technickej normalizácie, zákon č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V súlade s deklarovanou zásadou dobrovoľnosti technická norma obsahuje všeobecne uznávané technické riešenia, ktoré sú k dispozícii všetkým zainteresovaným stranám, či už ide o podnikateľské subjekty, priemyselnú sféru, regulačné orgány, orgány trhového dohľadu a podobne. Použitie technickej normy má byť len jednou z možností ako splniť požadované parametre a vlastnosti výrobku, produktu alebo služby, pričom norma svojim obsahom garantuje zohľadnenie súčasného stavu vedy a techniky. Normy sa považujú za minimálne odporúčané technické riešenie a ich dodržanie zabezpečuje používateľovi právneho predpisu splnenie požiadaviek, ktoré z neho vyplývajú.

6. Stane sa európska či medzinárodná norma prevzatím do sústavy STN národnou slovenskou technickou normou?

Áno, rovnako tak ako vo všetkých ostatných členských štátoch európskych normalizačných organizácií. Znamená to, že každá európska norma je prevzatá v 34 krajinách Európy, líšia sa iba jej písmenové označenie, ktoré je závislé na zemi, v ktorej je norma prevzatá. V praxi to znamená, že napr. Európska norma EN 1169 - Betónové prefabrikáty. Všeobecné pravidlá pre výrobnú kontrolu cementu vystuženého skleneným vláknom je prevzatá v Slovenskej republike s označením STN EN 1169, v Spolkovej republike Nemecko DIN EN 1169, vo Francúzsku NF EN 1169 či v Estónsku EVS EN 1169 . Obsah je rovnocenný v každom štáte európskej únie.

Musí Slovenská republika preberať do svojej sústavy technických noriem všetky európske (EN) a medzinárodné normy (napr. ISO, IEC)?

Slovenská republika **má** povinnosť (rovnako ako všetci ostatní členovia Európskej únie bez ohľadu na veľkosť a vyspelosť národných ekonomík, prevziať spravidla do šiestich mesiacov do svojej národnej sústavy STN všetky normy vydané v európskej únii. V súčasnej dobe je sústava slovenských technických noriem v úplnom súlade so sústavou noriem európskych. To znamená, že všetky európske normy sú priebežne preberajú do národnej sústavy pri súčasnom zrušení tých národných noriem alebo jej častí, ktoré sú s preberanými európskymi normami v rozpore. Tento proces plynulo pokračuje tak, ako sú spracovávané a schvaľované nové európske normy. Slovenská republika (rovnako ako všetky štáty) **nemá** povinnosť prevziať medzinárodné normy. Prevzatie medzinárodných noriem do sústavy noriem STN je teda dobrovoľné a riadi sa najmä národnými potrebami.

7. Prečo a ako sa rušia platné slovenské technické normy (STN)

Najčastejšie ide o nasledujúce prípady:

Prečo

1. Doteraz platná pôvodná STN je už zastaraná a neaktuálna (STN zrušená bez náhrady).
2. V súvislosti s prevzatím európskej alebo medzinárodnej normy (STN sa môže nahradiť úplne alebo čiastočne, popr. sa môže zrušiť bez náhrady).

Ako

1. Doteraz platná pôvodná národná STN je už zastaraná a neaktuálna.
2. Prevzatím európskej normy

V európskych normalizačných organizáciách je schválená nová európska norma, ktorú NNO ako člen týchto organizácií musí prevziať do sústavy národných noriem. Ak existuje pôvodná národná STN pre rovnaký predmet, je táto STN alebo jej časť:

- nahradená vydávanou európskou normou,
- zrušená bez náhrady ak je celá alebo jej časť v rozpore s vydávanou európskou normou.

Pri používaní novej európskej normy môže byť tiež stanovené tzv. prechodné obdobia, kedy je ešte možné používať ako pôvodnú STN, tak i európsku normu. Pôvodná STN je zrušená až na konci tohto prechodného obdobia.

8. Môžu slovenskí výrobcovia ovplyvniť európsky trh?

Po vstupe SR do EÚ v roku 2004 sa stal európsky trh otvoreným pre exportujúce podniky, ktoré až dovtedy rešpektovali u výrobkov určených na vývoz jednotné pravidlá správania sa podnikateľov vzhľadom k právnym predpisom a európskym normám, a to opačným smerom, teda dovnútra SR. To malo významné praktické dopady. Každý slovenský podnikateľ - výrobca alebo dodávateľ procesu alebo služby - musí pri vstupe na európsky trh počítať s tým, že sa ocitá v konkurenčnom prostredí. Tento je tvorený nespočetnými firmami európskych krajín. Názor, že výrobok nie je určený na iný účel než len pre obmedzené používanie v SR, a preto sa nemusia riadiť príslušnou európskou normou, neobstojí. Pretože konkurencia, ktorá má v rámci voľného pohybu tovaru voľný prístup na slovenský trh, môže toto využiť dodaním výrobkov, ktoré požiadavky spĺňajú.

Tento proces vedie k prirodzenej požiadavke po kvalitných, certifikovaných výrobkoch, vyhovujúcich požiadavkám STN, ktoré sú s európskymi normami identické.

Prečo sa zúčastniť tvorby EN?

Široká škála zainteresovaných strán sa zúčastňuje na normalizačných aktivitách na národnej a európskej úrovni. Medzi tieto zainteresované strany patria zástupcovia podnikov a priemyslu (vrátane MSP), spotrebiteľské organizácie, profesionálne orgány certifikačných, skúšobných a kontrolných orgánov, environmentálne a spoločenské organizácie, verejné orgány a orgány presadzovania práva, obchodné združenia, odbory, vzdelávacie inštitúcie, výskumné organizácie atď.

Účasť na normalizačných aktivitách umožňuje týmto zainteresovaným stranám:

- získať podrobné znalosti noriem a týmto spôsobom predvídať požiadavky a trendy;
- ovplyvňovať obsah noriem a zabezpečiť, aby sa zohľadnili ich špecifické potreby;
- nadviazať kontakty s inými zainteresovanými stranami, odborníkmi a regulačnými orgánmi na národnej aj európskej úrovni.
- prispievať k vývoju noriem, ktoré zabezpečia zvýšenú bezpečnosť, výkonnosť, účinnosť a interoperabilitu výrobkov a / alebo služieb.

Harmonizované normy

V rámci Európskeho spoločenstva stanovila rezolúcia Rady zo 7. mája 1985 o „Novom prístupe k technickej harmonizácii a technickým normám“ hlavné smery tohto prístupu k európskej technickej legislatíve. Smernice Nového prístupu sa obmedzujú na určenie základných požiadaviek na všeobecné otázky, ako sú bezpečnosť, zdravie a životné prostredie pre veľké skupiny výrobkov. Výrobky vyrobené podľa **základných požiadaviek** smerníc Nového prístupu možno predávať kdekoľvek na území Európskeho spoločenstva. Dobrovoľné, harmonizované normy vytvárané európskymi normalizačnými organizáciami ponúkajú vhodné, ale nie záväzné technické riešenia na splnenie základných požiadaviek.

Európske normalizačné organizácie vypracúvajú podľa jednotlivých mandátov nové normy, ale môžu tiež označiť už existujúce normy, že spĺňajú podmienky mandátu, alebo modifikovať existujúce normy tak, aby spĺňali tieto podmienky. Pri predkladaní noriem európske normalizačné organizácie vyznačia základné požiadavky, ku ktorým sa dané normy vzťahujú. Výslednú európsku normu (alebo HD) potom kvalifikujú ako harmonizovanú.

Nástroj na dosiahnutie súladu s európskymi právnymi predpismi

CEN a CENELEC sú združenia, ktoré spájajú národné normalizačné orgány v 34 európskych krajinách.

CEN je jednou z troch európskych organizácií pre normalizáciu (spolu s CENELEC a ETSI), ktoré boli oficiálne uznané Európskou úniou a Európskou asociáciou voľného obchodu (EFTA) za zodpovedné za vypracovanie a definovanie dobrovoľných noriem na európskej úrovni.

Podporujú normalizačné činnosti vo vzťahu k širokej škále oblastí a odvetví vrátane ovzdušia a vesmíru, chemického priemyslu, stavebníctva, spotrebného tovaru, obrany a bezpečnosti, energetiky, životného prostredia, potravín a krmív, zdravia a bezpečnosti, zdravotnej starostlivosti, materiálov, tlakových zariadení, služieb, inteligentného bývania, dopravy a balenia a elektrotechniky.

Normy pre inovácie

Tak na európskej úrovni, ako aj v rámci CEN a CENELEC, existuje silná podpora na posilnenie väzieb medzi výskumom, inováciami a normalizáciou. Tieto vzťahy sú uznané v kľúčových politických dokumentoch zo všetkých inštitúcií EÚ, napríklad v oznámení o "Únii inovácií" v rámci stratégie Európa 2020.

CEN a CENELEC Ambitions 2020

CEN a CENELEC stanovili do roku 2020 šesť cieľov pre systém normalizácie, a to globálny vplyv, regionálny význam, širšie uznanie, sieť excelentnosti, inovácie a rast a udržateľný systém normalizácie.

Na záver si Vás dovoľím upozorniť na zmenu postavenia Národného normalizačného orgánu v Českej republike. Od 1. 1. 2018 bola Úradem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví zriadená Česká agentúra pre štandardizáciu ako štátna príspevková organizácia, ktorá preberá všetky činnosti súvisiace s tvorbou, vydávaním a distribúciou technických noriem.